

העזולה מהסוגיא

בבא בתרא י"ט. – כ"ד:

פרשת בלק ה'תשפ"ד

דף י"ט

◆ הרחקת חול מכותל:

- חול לח - צריך להרחיק.
- חול שאינו לח - לאביי צריך להרחיק, לרבא לא צריך להרחיק^א.

◆ דיני הטמנה בדבר המוסיף הבל בשבת:

- גפת או זבל או מלח או סיד או חול - אסור להטמין.
- סלעים:

○ לרב יוסף ואביי - אסור להטמין.

○ לרבא:

- לתירוץ הראשון בתוס' - אסור להטמין.
- לתירוץ השני בתוס' - מותר להטמין^ב.

◆ דיני הרחקת מי רגלים מכותל:

- באופן שהכותל של לבינים - צריך להרחיק שלשה טפחים משום שהמי רגלים מקלקלים את האבנים של הכותל.
- באופן שהכותל של אבנים:

- באופן שהכותל בנוי על קרקע - צריך להרחיק טפח משום שהמי רגלים מקלקלים את הקרקע.
- באופן שהכותל בנוי על סלע - לא צריך להרחיק כלל משום שהמי רגלים לא מקלקלים את הקרקע.

✧ הערות ✧

- א בדברי הגמ' מבואר שאביי סובר שחול מחמם את הכותל ומזיק לכותל, אמנם רבא סובר שחול שומר על החום של דבר חם ואינו מחמם דבר קר.
- ב תוס' בתירוץ השני מבארים שהטעם של רבא שמותר להטמין בסלעים, משום שאין דרך האנשים להטמין בסלעים כיון שהם מעלים חלודה על הקדירה, ולכן רבנן לא גזרו איסור הטמנה בסלעים כיון שהוא דבר שלא שכיח.

לקבלת העלון או שליחת הערות: B0527147396@gmail.com

◆ דיני טומאת מת:

- שיעור החלון שמעביר טומאת מת מחדר לחדר:
 - באופן שהחלון עשוי לתשמיש - טפח על טפח, ובאופן שהתמעט משיעור זה משהו אינו מעביר טומאה.
 - באופן שהחלון עשוי לאורה:
 - באופן שהחלון נעשה בידי אדם - שיעורו כמלא מקדח גדול, ובאופן שהתמעט ואין בו רום אצבעים על רום גודל אינו מעביר את הטומאה.
 - באופן שהחלון נעשה מאליו:
 - בסתמא - שיעורו כמלא אגרוף של בן אבטיח.
 - באופן שחשב שהחלון יהיה לתשמיש - דינו חלון שעשוי לתשמיש.
 - באופן שחשב שהחלון יהיה לאורה - דינו כחלון שנעשה לאורה בידי אדם.
 - באופן שהחלון עשוי לאויר או לשמור גנות ופרדסים - שיעורו כמלא מקדח בינוני.
- דיני מיעוט שיעור חלון:
 - אוכל:
 - באופן שהאוכל יכול לקבל טומאה - לא ממעט משיעור החלון².
 - באופן שהאוכל לא יכול לקבל טומאה:
 - באופן שביטל את האוכל - ממעט משיעור החלון.
 - באופן שלא ביטל את האוכל - לא ממעט משיעור החלון.
 - כלי:
 - באופן שהכלי מונח בצורה שיכול לקבל טומאה (כגון כלי חרס שהפה של הכלי לצד הטומאה) - לא ממעט משיעור החלון.
 - באופן שהכלי מונח בצורה שלא יכול לקבל טומאה (כגון כלי חרס שהגב של הכלי לצד הטומאה):
 - באופן שהכלי אינו ממלא את כל שיעור החלון:
 - באופן שביטל את הכלי - ממעט משיעור החלון.
 - באופן שלא ביטל את הכלי - לא ממעט משיעור החלון.
 - באופן שהכלי ממלא את כל שיעור החלון - חוצץ בפני הטומאה.

דף כ

◆ דיני העמדת תנור בעליה:

- שיעור המעזיבה שצריך שיהיה תחת התנור:
 - תנור של נחתומין - ארבעה טפחים.
 - כירה של נחתומין - שלשה טפחים.
 - תנור רגיל - שלשה טפחים³.
 - כירה רגילה - טפח.
- באופן שהרחיק כשיעור והתנור הזיק - לת"ק חייב, לרבי שמעון פטור.

⊕ הערות ⊕

ג תוס' מבארים שאוכל מקבל טומאה אפילו באופן שביטל את האוכל וייחדו לשימוש, ורק באופן שעשה באוכל שינוי מעשה לייחדו לשימוש אינו מקבל טומאה.

ד בדברי המשנה מבואר שבאופן שמעמיד את התנור בתוך הבית צריך שיהיה מעליו גובה ארבע אמות.

◆ דיני הרחקת נזיקין באוצר:

- באופן שבעל העליה פתח אוצר של תבואה - אסור לבעל הבית לפתוח חנות של נחתומין או חנות של צבעים או רפת בקר או להניח אספסתא.
- באופן שבעל העליה פתח אוצר של יין:
 - בזמן המשנה - אסור לבעל הבית לפתוח רפת בקר או להניח אספסתא.
 - בזמן האמוראים - אסור לבעל הבית לפתוח חנות של נחתומין או חנות של צבעים או רפת בקר או להניח אספסתא.
- באופן שבעל העליה עדיין לא פתח אוצר - מותר לבעל הבית לפתוח חנות של נחתומין או חנות של צבעים או רפת בקר או להניח אספסתא.

דף כא - כב

◆ דיני חצר ומבוי:

- האם אחד מבני החצר יכול לעכב:
 - באופן שאחד מבני החצר פתח חנות או שהוא רופא או אומן או גרדי - כן משום שהאנשים שנכנסים ויוצאים עושים רעש.
 - באופן שאחד מבני החצר עושה רעש של פטיש או ריחים:
 - באופן שעושה לעצמו - לא.
 - באופן שעושה לאחרים:
 - לתירוץ הראשון בתוס' - כן.
 - לתירוץ השני בתוס' - לא.
 - באופן שאחד מבני החצר התחיל ללמד תינוקות:
 - תינוקות יהודים - לאביי כן לרבה לא.
 - תינוקות גויים - כן.
 - באופן שאחד מבני החצר עושה כלים בחצר - לא.
 - האם אחד מבני המבוי יכול לעכב - לא.

◆ דיני מלמד תינוקות:

- מהו הזמן שהילד מתחיל ללמוד:
 - ילד בריא ביותר - בן חמש.
 - ילד בריא - בן שש.
 - ילד כחוש - בן שבע.

☞ הערות ☞

- ה הגמ' מבארת שלמרות שבזמן המשנה חום לא היה מזיק ליין ולכן מותר לפתוח חנות של נחתומין או חנות של צבעים תחת אוצר של יין, מ"מ בזמן האמוראים חום מזיק ליין ולכן אסור לפתוח חנות של נחתומים או חנות של צבעים תחת אוצר של יין.
- ו הגמ' מסתפקת באופן שבעל העליה כיבד וריבץ בשביל האוצר, או באופן שריבה בחלונות בשביל האוצר, או באופן שבנה עליה מעל גבי העליה בשביל האוצר, או באופן שהניח בתוך האוצר תמרי ורמוני, האם נחשב שהאוצר קדם או דלמא לא נחשב שהאוצר קדם.
- ז תוס' בתירוץ השני מבארים שרק באופן של גרדי שיש הרבה נכנסים ויוצאים בני החצר יכולים לעכב, אבל בקול הפטיש וקול הריחים שיש קצת נכנסים ויוצאים בני החצר לא יכולים לעכב.
- ח הגמ' מבארת שרבה סובר שמזמן תקנת יהושע בן גמלא שהיה מלמדי תינוקות יושבים בכל מדינה ובכל עיר, בני החצר לא יכולים לעכב על בן החצר להיות מלמד תינוקות, ורש"י מוסיף שרבה מודה ב'סופר מתא' כלומר במלמד תינוקות של כל העיר שבני החצר יכולים לעכב משום שיש שם רעש גדול, אמנם לפי תוס' אין הכרח לדין זה.

- מהי הצורה לנהוג בילד שאינו רוצה ללמוד - מכריחים אותו ללמוד, אמנם לא מכים אותו אלא מכה קלה שלא ינזק, ומי שאינו רוצה ללמוד לא מסלקים אותו אלא משאירים אותו.
- מספר התלמידים לכל מלמד:
 - באופן שיש בעיר פחות מעשרים וחמש תלמידים - בני העיר לא יכולים לכפות זה את זה לשכור מלמד.
 - באופן שיש בעיר יותר מעשרים וחמש תלמידים ופחות מארבעים תלמידים - בני העיר כופין זה את זה לשכור מלמד.
 - באופן שיש בעיר יותר מארבעים תלמידים ופחות מחמישים תלמידים - בני העיר כופין זה את זה לשכור מלמד וריש דוכנא.
 - באופן שיש בעיר יותר מחמישים תלמידים - בני העיר כופין זה את זה לשכור שני מלמדים.
- דיני הבאת ילד ממקום למקום ללמוד:
 - מעיר לעיר - לא מביאים.
 - מבית כנסת לבית כנסת:
 - באופן שיש נהר שמפסיק ואין גשר לעבור - לא מביאים.
 - באופן שיש נהר שמפסיק ויש גשר לעבור או שאין נהר - מביאים.
- באופן שיש מלמד שגורס ואפשר למנות מלמד אחר שגורס יותר טוב ממנו - לרבא לא מסלקים את המלמד הראשון לרב דימי מנהרדעא מסלקים את המלמד הראשון^ט.
- באופן שצריך למנות מלמד ויש מלמד שגורס ולא מדייק ויש מלמד שמדייק ואינו גורס - לרבא ממנים את המלמד שגורס ולא מדייק ולרב דימי מנהרדעא ממנים את המלמד שמדייק ואינו גורס^י.
- באופן שהמלמד לימד טעות - בין באופן שהתרו במלמד ובין באופן שלא התרו במלמד אפשר לסלק את המלמד^{יא}.

◇ דיני יורד לאומנתו:

- האם אחד מבני העיר יכול לעכב על אדם אחר לפתוח חנות בעיר שלו:
 - אדם מעיר אחרת:
 - באופן שמוכר ביום השוק בשוק - מותר^{יב}.
 - באופן שמוכר בעיר:
 - רוכל המחזר בעיירות למכור תכשיטי נשים - לא יכול לעכב^{יג}.

⊕ הערות ⊕

- ט הגמ' מבארת שהסיבה שלפי רבא לא מסלקים את המלמד הראשון משום שיש חשש שהמלמד יתפאר ולכן יתירשל בלימוד התלמידים, אמנם רב דימי מנהרדעא סובר שאין חשש שהמלמד יתירשל משום שהמלמד דואג שאם יתירשל המלמד הראשון יבייש אותו בפני בני העיר.
- י הגמ' מבארת שהטעם של רבא שממנים את המלמד שגורס ולא מדייק משום ש'שבשתא ממילא נפקא', והטעם של רב דימי מנהרדעא שממנים את המלמד שגורס ולא מדייק משום ש'שבשתא כיון דעל על'.
- יא הגמ' מבארת שהסיבה שאפשר לסלק את המלמד באופן שלא התרו בו משום שההפסד אינו חוזר, ורש"י מבאר שהסיבה שההפסד אינו חוזר משום ש'שבשתא כיון דעל על', אמנם תוס' מבארים שגם לפי הצד ש'שבשתא ממילא נפקא' מ"מ נחשב שההפסד אינו חוזר, משום שבזמן שלימד אותם טעות יכל ללמד לימוד אחר אמיתי.
- יב הגמ' מביאה שהדין שבאופן שההפסד אינו חוזר אפשר לסלק ללא התראה נאמר גם באדם ששותל לחבירו, וגם בטבח ששוחט בהמות, וגם במוהל, וגם בסופר מתא (לרש"י כתב ספר תורה, לתוס' כתב שטרות).
- יג הגמ' מבארת שביום השוק הרבה אנשים מחוץ לעיר מתקבצים לשוק ולכן מותר לאדם מעיר אחרת למכור להם בשוק, והגמ' מוסיפה שלמרות שמותר למכור בשוק מ"מ אסור להסתובב בעיר ולמכור.
- יג הגמ' מבארת שהטעם שכן העיר לא יכול לעכב על רוכל המחזר בעיירות למכור תכשיטי נשים משום שעזרא תיקן שיהיו רוכלים מחזרים בעיירות כדי שיהיו תכשיטים מצווים לבנות ישראל, והגמ' מוסיפה שלמרות שמותר לרוכל לסובב בעיר ולמכור מ"מ אסור לרוכל לקבוע חנות בעיר, אמנם באופן שהרוכל הוא צורבא מרבנן מותר לרוכל לקבוע חנות בעיר כדי שלא יטרד מלימודו.

• בשאר האופנים:

- באופן שאינו משלם 'כרגא' - יכול לעכב.
- באופן שמשלם 'כרגא' - לא יכול לעכב.
- אדם מהעיר הזאת - לא יכול לעכב.
- האם אחד מבני המבוי יכול לעכב על אדם אחר לפתוח חנות במבוי שלו:
 - אדם מעיר אחרת - יכול לעכב.
 - אדם מהעיר הזאת:
 - לת"ק:
 - באופן שהאדם גר במבוי אחר - הגמ' מסתפקת האם יכול לעכב או שאינם יכול לעכב.
 - באופן שהאדם גר במבוי זה - לא יכול לעכב.
 - לרבן שמעון בן גמליאל - יכול לעכב.
- באופן שיש שתי חנויות בעיר האם מותר לבעל חנות אחד לחלק קליות ואגוזים לתינוקות בשביל שיבואו לקנות אצלו - לרבי יהודה אסור לרבנן מותר".

◆ דיני אדם שרוצה לזכות בחפץ:

- לרשב"ם - באופן שהחפץ של הפקר ואי אפשר למצוא חררה זו במקום אחר המוצא נקרא רשע.
- לתוס':
 - באופן שהחפץ של הפקר:
 - באופן שאי אפשר למצוא חררה זו במקום אחר - המוצא לא נקרא רשע.
 - באופן שאפשר למצוא חררה זו במקום אחר - המוצא נקרא רשע.
 - באופן שהחררה אינה של הפקר - המוצא נקרא רשע.

◆ דיני הרחקת כותל מכותל:

- האם מותר לסמוך כותל לגבול חבירו באופן שאין לחבירו כותל - כן^{טו}.
- האם מותר לסמוך כותל לגבול חבירו באופן שיש לחבירו כותל:
 - חיוב הרחקה מחמת דוושא:
 - באופן שהכותל כנגד הכותל:
 - כותל גינה - צריך להרחיק ארבע אמות^{טז}.
 - כותל חצר:
 - בעיר חדשה - צריך להרחיק ארבע אמות.
 - בעיר ישנה - לא צריך להרחיק^{יז}.

☞ הערות ☞

יד בדברי הגמ' מבואר שרבי יהודה סובר שבן מבוי אחד יכול לעכב על בן מבוי אחר לפתוח חנות במבוי שלו, והגמ' דנה בדעת רבנן האם סוברים כדעת ת"ק שבן מבוי אחד לא יכול לעכב על בן מבוי אחר לפתוח חנות במבוי שלו, או דלמא רבנן סוברים כדעת רבי שמעון בן גמליאל שבן מבוי אחד יכול לעכב על בן מבוי אחד לפתוח חנות במבוי שלו, והטעם שרבנן מתיירים לבעל חנות לחלק קליות ואגוזים משום שגם בעל החנות השני יכול לחלק קליות ואגוזים.

טו תוס' מבארים שלמרות שרבי סובר שאסור לסמוך דבר המזיק לגבול חבירו אפילו באופן שחבירו לא הניח את הדבר הניזוק מ"מ באופן זה שהכותל אינו מזיק אלא מונע את הדוושא רבא מודה שמותר לסמוך את הכותל לגבול חבירו באופן שאין לחבירו כותל.

טז הגמ' מבארת שהסיבה שצריך להרחיק כותל מכותל ארבע אמות, משום שכאשר האנשים דורכים ליד הכותל יסודות הכותל מתחזקים.

יז רש"י מבאר שבכותל חצר האנשים דורכים ליד הכותל מבפנים, ולכן בעיר ישנה שהאנשים דרכו הרבה ליד הכותל התחזק ולא צריך לחזק את הכותל על ידי שהאנשים ידרכו ליד הכותל מבחוץ, אבל בכותל גינה שהאנשים לא דורכים ליד הכותל מבפנים, גם בעיר ישנה צריך לחזק את הכותל על ידי שהאנשים ידרכו ליד הכותל מבחוץ.

• כותל בית:

○ לתירוץ הראשון והשני של תוס' - דינו כגינה.

○ לתירוץ השלישי של תוס' - דינו כחצר^ט.

▪ באופן שהכותל מן הצד - לא צריך להרחיק^ט.

○ חיוב הרחקה מחמת היזק ראייה (בכותל בית באופן שיש חלון בכותל):

▪ הרחקת הכותל:

• באופן שהכותל כנגד הכותל - צריך להרחיק ארבע אמות.

• באופן שהכותל מן הצד:

○ באופן שיש כותל אחד מן הצד - צריך להרחיק כמלא רוחב חלון.

○ באופן שיש שני כתלים מן הצד - צריך להרחיק ארבע אמות.

▪ גובה הכותל:

• באופן שהכותל נמוך מהחלון - צריך להנמיך ארבע אמות.

• באופן שהכותל גבוה מהחלון - צריך להגביה ארבע אמות^ק.

◆ **הרחקת סולם משוכן** - צריך להרחיק ארבע אמות כדי שהנמיה לא תעלה על הסולם ותהרוג את היונים שבשוכן^{כא}.

◆ **דיני גרמא וגרמי:**

• גרמי - אסור להזיק, 'למאן דדאין דינא דגרמי' חייב לשלם, 'למאן דלא דאין דינא דגרמי' פטור לשלם.

• גרמא:

○ לרש"י - דינו כגרמי.

○ לתוס' - אסור להזיק ופטור לשלם^{כב}.

דף כג

◆ **דיני הרחקת הקזת דם מדקלים** - אסור להקיז דם סמוך לדקלים, באופן שעל ידי ההקזה מגיעים עורבים ולאחר מכן העורבים הולכים לדקלים ומזיקים את התמרים (לתוס' בתירוץ הראשון העורבים היו אוכלים את התמרים, לתוס' בתירוץ השני העורבים היו מלכלכים את התמרים בדם).

◆ **פריסת מצודות ליונים:**

• באופן שאין ישוב כרמים ואין ישוב שובכים - אסור לפרוס מצודות סמוך לישוב שלשים ריס.

⊕ הערות ⊕

יח תוס' בתירוץ השלישי מבארים שבית דינו כחצר משום שבבית האנשים דורכים ליד הכותל של הבית מבפנים, אמנם תוס' בתירוץ הראשון מבארים שבית דינו כגינה משום שדרך האנשים לשים ליד הכותל מטה וכלים ולא דורכים ליד הכותל, ותוס' בתירוץ השני מבארים שבית דינו כגינה משום שרק בגינה שיש רבים שדורכים מבפנים לא צריך שהאנשים ידרכו מבחוץ, אבל בבית שיש יחידים שדורכים מבפנים צריך שהאנשים ידרכו מבחוץ.

יט רש"י מבאר שהטעם שבאופן שהכותל מן הצד לא צריך להרחיק ארבע אמות מחמת דוושא, משום שהכותל ממעט קצת את הילוך האנשים רק במקום הכותל ולא בשאר הכותל.

כ בדברי הגמ' מבואר שבאופן שהכותל מן הצד לא מספיק להגביה את הכותל ארבע אמות אלא צריך לעשות את ראש הכותל משופע, כדי שלא יוכל לעמוד בסוף הכותל ולראות לתוך הבית של חבירו.

כא הגמ' מבארת שהחיוב להרחיק את הסולם מהשוכן נאמר אפילו לפי רבי יוסי שסובר שחיוב הרחקה נאמר רק באופן שנחשב 'גירי דליה', משום שיש חשש שכאשר יבוא להניח את הסולם על הכותל הנמיה תקפוץ על הסולם כאשר הסולם עדיין בידיו, ואופן זה נחשב 'גירי דליה'.

כב תוס' בתירוץ הראשון מבארים ש'גרמי' הכוונה שהאדם בעצמו עושה היזק לממון חבירו, או שהכוונה נזק שמיד בשעת מעשה ההיזק קורה הנזק, אמנם תוס' בתירוץ השני מבארים שהחיוב ב'גרמי' הוא קנס, והכוונה 'גרמי' הוא אופנים שהם מצויים ורגילים להיות ורבנן קנסו בהם, והכוונה 'גרמא' הוא אופנים שאינם מצויים שרבנן לא קנסו בהם.

• באופן שיש ישוב כרמים או ישוב שובכים - אסור לפרוס מצודות^{כג}.

◇ הרחקת יונים מהעיר ומשדה חבירו - לת"ק חמישים אמה, לרבי יהודה בית כור^{כד}.

◇ זכות שימוש באופן שהשימוש גורם נזק לחבירו:

• נזק שדעת האדם סובלתו:

○ באופן שקנה את הזכות מחבירו - מועיל הקנין וחבירו לא יכול לעכב.

○ באופן שעשה 'חזקת תשמישין' בשימוש - מועילה החזקה וחבירו לא יכול לעכב^{כה}.

• נזק שאין דעת האדם סובלתו^{כז}:

○ לתוס' בתירוץ הראשון - אפילו באופן שקנה מחבירו את הזכות מחבירו להשתמש לא מועיל הקנין וחבירו יכול לעכב.

○ לתוס' בתירוץ השני:

▪ באופן שקנה את הזכות מחבירו - מועיל הקנין וחבירו לא יכול לעכב.

▪ באופן שעשה 'חזקת תשמישין' בשימוש - לא מועילה החזקה וחבירו יכול לעכב.

◇ דין ספק באופן שיש הכרעת 'רוב' וכנגדה יש הכרעת 'קרוב' - הולכים בתר הרוב^{כח}.

◇ דיני חיוב עגלה ערופה באופן שהנרצח נמצא קרוב לעיר אחת:

• באופן שיש עיר אחרת שסמוכה שהיא יותר גדולה מהעיר שקרובה לחלל - העיר הקרובה אינה מביאה עגלה ערופה, משום ש'רוב וקרוב הולכים אחר הרוב' ולכן נוקטים שהרוצח הגיע מהעיר הגדולה ולא מהעיר שקרובה אל הנרצח.

• באופן שכל הערים שסמוכות שוות לעיר שקרובה אל החלל:

○ באופן שדרך האנשים ממקומות אחרים להגיע לשם - העיר הקרובה לא מביאה עגלה ערופה, משום ש'רוב וקרוב הולכים אחר הרוב' ולכן נוקטים שהרוצח הגיע מעיר גדולה רחוקה ולא מהעיר שקרובה אל הנרצח.

○ באופן שאין דרך אנשים ממקומות אחרים להגיע לשם (כגון מקום שנמצא בין ההרים) - העיר הקרובה מביאה עגלה ערופה משום שנוקטים שהרוצח הגיע מהעיר הקרובה.

◇ דיני גוזל שנמצא:

• מהו השיעור שהגוזל יכול להתרחק מהשובך:

○ באופן שהגוזל יודע לעוף - שלשים ריס.

○ באופן שהגוזל מדדה:

▪ באופן שהגוזל נמצא במקום שיכול לראות את השובך:

» הערות «

כג הגמ' מבארת שהשיעור שיונים עפים באופן שאין ישוב כרמים ואין ישוב שובכים הוא שלשים ריס, ולכן אסור לפרוס מצודות בתוך שיעור זה כדי שלא ילכדו יוני הישוב, אמנם באופן שיש ישוב כרמים או ישוב שובכים היונים עפים יותר משיעור זה, ולכן אסור לפרוס מצודות כדי שלא ילכדו יוני הישוב.

כד הגמ' מבארת שת"ק סובר שלמרות שהשיעור שהיונים עפים הוא שלשים ריס, מ"מ היונים אוכלים רק בחמישים אמה הראשונים, ולכן צריך להרחיק את היונים מהעיר או משדה חבירו חמישים אמה כדי שלא יאכלו ויזיקו, ורבי יהודה סובר שהיונים אוכלים בשיעור 'בית כור'.

כה הגמ' מוסיפה שבאופן שאדם קנה שדה מחבירו ויש בשדה דבר שמזיק לחבירו, והלוקח לא יודע האם למוכר היה 'חזקת תשמישין', בית דין 'טוענים ללוקח' שהיה למוכר חזקת תשמישין, ולכן הלוקח לא צריך לסלק את הנזק מהשדה, ובאופן שאדם ירש שדה מאביו ויש בשדה דבר שמזיק לחבירו, והיורש אינו יודע האם היה לאביו 'חזקת תשמישין', בית דין 'טוענים ליורש' שהיה לאביו חזקת תשמישין, ולכן היורש לא צריך לסלק את הנזק מהשדה.

כו הגמ' מבארת שני אופנים של שימוש שאין דעת האדם סובלתו: א. קוטרא. ב. בית הכסא. ותוס' מבארים שהכוונה 'קוטרא' היא לקוטרא גדולה, אבל קוטרא קטנה דעת האדם סובלתו, והכוונה 'בית הכסא' הוא בית הכסא של ימיהם שהיה למעלה מן הקרקע, אבל בית הכסא של ימינו שהוא מכוסה דעת האדם סובלתו, ובדברי הגמ' מבואר עוד שבאופן שידוע שהאדם איסטניס ויש שימושים נוספים שאין דעתו סובלת, דינו כמו קוטרא ובית הכסא.

כז בדברי הגמ' מבואר שהדין שבאופן שיש ספק ויש הכרעת 'רוב' וכנגדה יש הכרעת 'קרוב' הולכים אחר הרוב, נאמר בין באופן שה'קרוב' הוא 'קורבא דלא מוכח' ובין באופן שה'קרוב' הוא 'קורבא דמוכח'.

- באופן שהגוזל נמצא בתוך חמישים אמה שסמוכים לשובך - נוקטים שהגוזל אינו יודע לעוף, ולכן יכול להתרחק מהשובך חמישים אמה באופן שרואה את השובך ולא יותר מכך.
- באופן שהגוזל נמצא מחוץ לחמישים אמה שסמוכים לשובך:
 - באופן שיש שביל של כרמים:
 - באופן שהגוזל נמצא בתוך השביל של כרמים - נוקטים שהגוזל אינו יודע לעוף, ולכן יכול להתרחק מהשובך בתוך השביל של כרמים יותר מחמישים אמה.
 - באופן שהגוזל נמצא מחוץ לשביל של כרמים - נוקטים שהגוזל יודע לעוף, ולכן יכול להתרחק מהשובך יותר מחמישים אמה מהשובך.
 - באופן שאין שביל של כרמים - נוקטים שהגוזל יודע לעוף, ולכן יכול להתרחק מהשובך יותר מחמישים אמה מהשובך.
 - באופן שהגוזל לא יכול לראות את השובך - נוקטים שהגוזל יודע לעוף, ולכן יכול להתרחק מהשובך אפילו באופן שאינו רואה את השובך.
- דיני גוזל שנמצא:
 - באופן שהגוזל נמצא בתוך המרחק שיכול להתרחק מהשובך:
 - באופן שיש בתוך המרחק שהגוזל יכול להתרחק מהשובך שני שובכים שאחד מהם יותר גדול מהשני - הגוזל שייך לשובך הגדול משום ש'רוב וקרוב הולכים אחר הרוב'.
 - באופן שיש בתוך המרחק שהגוזל יכול להתרחק מהשובך שני שובכים שווים:
 - באופן שהגוזל סמוך לשובך אחד - הגוזל שייך לשובך הקרוב משום שהולכים אחר 'קרוב'.
 - באופן שהגוזל נמצא בין שני השובכים - יחלקו.
 - באופן שהגוזל נמצא מחוץ למרחק שיכול להתרחק מהשובך - תולים שהגוזל נפל מעוברי דרכים^{כח}.

✧ הערות ✧

כח תוס' מבארים שבאופן שהגוזל נמצא מחוץ למרחק שהגוזל יכול להתרחק מהשובך ואי אפשר לתלות שהגוזל בא מהשובך תולים שהגוזל נפל מעוברי דרכים, אבל באופן שהגוזל נמצא בתוך המרחק שהגוזל יכול להתרחק מהשובך ואפשר לתלות שהגוזל בא מהשובך, לא תולים שהגוזל נפל מעוברי דרכים משום שבני אדם נזהרים שלא יפלו מהם חפצים אלא תולים שהגוזל בא מהשובך.